

Het kruispootje

Rond 1990 wilden wij met de kinderen onze eerste fietsvakantie gaan houden. Aanschaf van materiaal voor 5 personen was een hele uitgave. Op onze speurtocht naar kampeermateriaal zagen we bij de Nederlandse pionier op kampeergebied Carl Denig het zogenaamde kruispootje liggen. Dat kostte toen 60 gulden, heel veel geld voor een lapje stof met twee houten stokjes. We hebben er toch maar één gekocht en vervolgens ben ik achter de naaimachine gaan zitten om dit “stoeltje” 4 maal te kopiëren. Na een paar weken bloed zweet en tranen en de nodige gebroken naalden omdat de stof die ik gekocht had eigenlijk wat te dik was, stonden er 4 zitlapjes in een gezellig rood/wit gestreept stofje op de grond te blinken.

Dat ik mijn werk goed heb gedaan heeft de tijd geleerd want nog altijd, ruim 20 jaar later, zijn de stoeltjes nog steeds in gebruik. De afgelopen jaren heb ik tijdens de weekenden van de WF vaak vragen gehad over het stoeltje. Een paar mensen hebben er ook één gemaakt en zijn er tevreden over. Wat vooral aanspreekt is de eenvoud, het gewicht en het zitcomfort. Het stoeltje zoals ik het heb gemaakt weegt 650 gram. Als ik het nu zou maken zou ik een wat dunnere stof kiezen, dan gaat het stoeltje misschien wat minder lang mee maar het naait een stuk gemakkelijker en een levensduur van 20 jaar is wel wat overdreven.

Zin gekregen om ook zo'n stoeltje te maken? Dan volgt hieronder de beschrijving.

Benodigde materiaal:

Het oorspronkelijke stoeltje van Carl Denig had een breedte van ongeveer 30cm en was gemaakt van dik canvas. Ik heb destijds stof gebruikt die in strandstoeltjes werd gebruikt, zogenaamde stoelloperstof. Deze stof werd per meter vanaf de rol verkocht en was ongeveer 38cm breed, maar ik denk niet dat je dit nog kunt kopen. Als ik nu weer een stoeltje zou maken zou ik kijken naar sterke weersbestendige stof, die goed te naaien is b.v. kunststof tentdoek. Of kijk eens op de markt bij een stoffenkraam. Bedenk dat er veel krachten op de stof komen m.n. op de punten waar de stokjes in het doek zitten.

De breedte van de stof is niet zo belangrijk, die kan je aanpassen aan wat er te koop is of aan je lichaamsbouw. Bedenk wel dat het stoeltje door het omzomen van de stof ongeveer 5cm smaller wordt als de stof die je koopt. Ben je tenger dan maak je een stoeltje van 30cm breed, ben je wat forser dan maak je het stoeltje wat breder, maar ik zou niet breder gaan dan 35cm omdat bij een breder stoeltje je stokjes ook steeds langer worden en dan lastig zijn mee te nemen.

- Van de stof heb je nodig een stuk van 130cm en een stuk van 38cm met dezelfde breedte, verder nog 4 vierkante stukjes van 12 bij 12cm
- Twee beuken latjes van ongeveer 55x2,5x1cm. Je kunt hiervoor b.v. een dorpel nemen, waarvan je twee stroken van 1cm afzaagt. De lengte is afhankelijk van de breedte van het stoeltje en je persoonlijke voorkeur voor rechtop of minder rechtop zitten. In het midden van de latjes komt een gaatje van 4mm voor een schroefje.
- Boutje M4 met zelfborgend moertje, mag natuurlijk ook een andere maat zijn.
- Stukje isolatiemateriaal met gesloten cellen b.v. van een volkern slaapmatrasje
- Sterk garen dat niet verteert en een goede naaimachine
- Tot slot een portie geduld en reserve naalden voor de naaimachine.

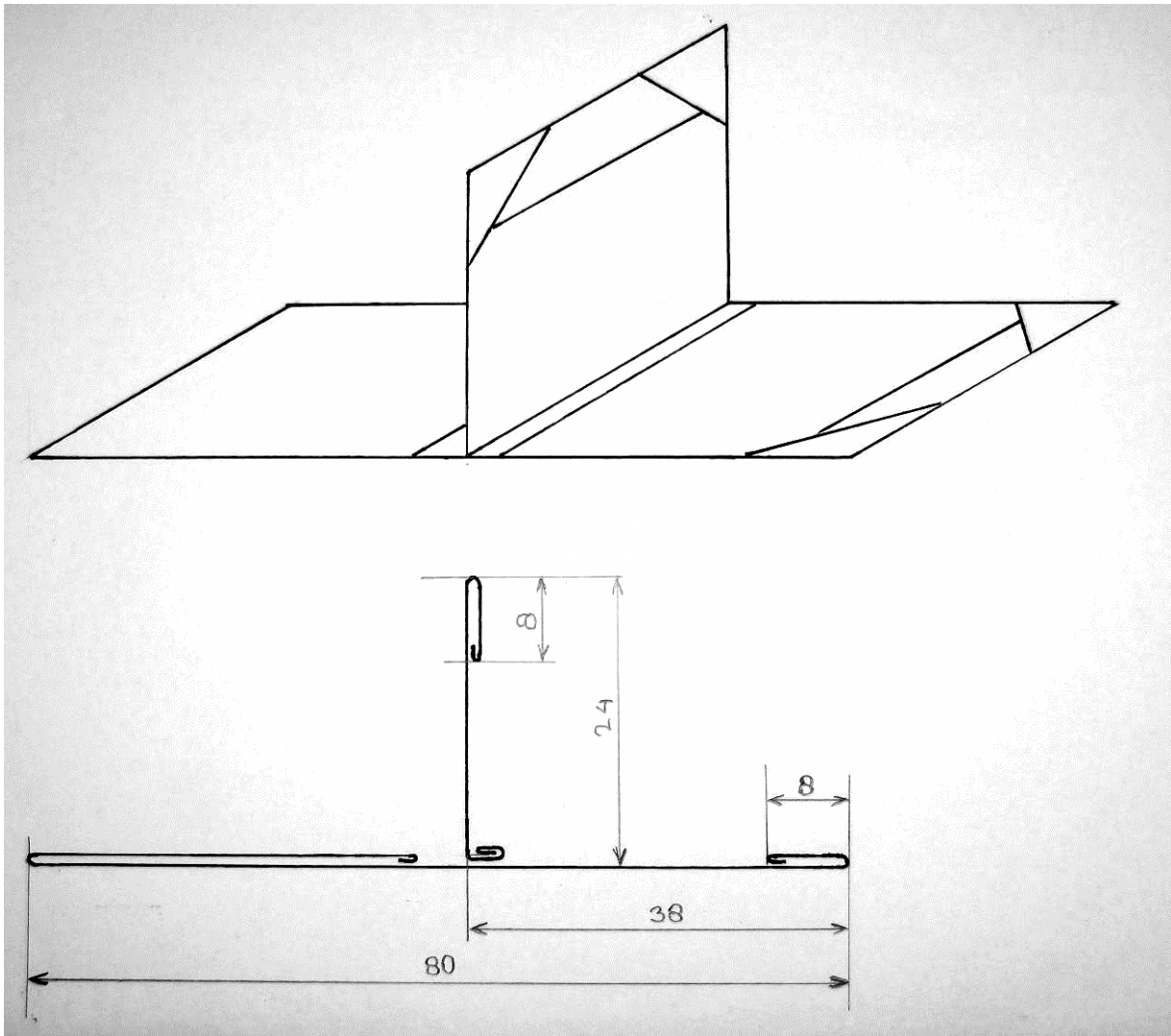
Je begint met de vier kleine stukjes. Die vouw je diagonaal door midden zodat je 4 driehoekjes krijgt van dubbele stof. Je kunt deze driehoekjes aan de korte kanten vast dichtstikken.

We gaan verder met de twee grotere lappen stof.

Als je stof hebt zonder zelfkant zal je voorzorgen moeten nemen om naderhand uitrafelen van de stof te voorkomen, je zult alle zijkanten dan moeten omzomen. Ik ga er van uit dat je geen zelfkant aan de stof hebt. Vouw alle zijkanten van beide lappen 1cm om en stik dat vast. Vervolgens vouw je op beide lappen aan één kant de stof om met een overslag van 8cm en stik die over de volle breedte vast. Zo krijg je dubbele stof op de plek waar straks de uiteinde van de stokjes komen.

Nu gaan we de driehoekjes voor de stokjes er op stikken.

Hiervoor ga je beide lappen nog een keer aan ALLE zijden omzomen. Nu met een overlap van 1,5cm. Denk eraan dat aan één kant van beide lappen, op de plaats waar je de overslag hebt gemaakt van 8cm, de driehoekjes in die zoom meegestikt moeten worden. Die driehoekjes moeten goed vastgestikt worden want daar komen veel krachten op. Het stikken van dat geheel valt niet mee omdat je op sommige plekken 6 lagen van de stof in één keer moet stikken.

De isolatieflap aan de grote lap stof.

Het andere uiteinde van de grote lap sla je op 80cm om en je stikt ALLEEN de zijkanten goed vast. Let op, de overslag komt aan dezelfde kant als de driehoekjes. Je hebt nu een overslag van zo'n 37cm, waar je wat isolatiemateriaal in kunt stoppen.

Als dat klaar is heb je nu een lange lap met aan één kant 2 driehoekjes waar naderhand de stokjes in gaan en aan de andere kant een overslag waar de isolatie in kan. Dit is het gedeelte waar je op zit en tegenaan leunt.

Nu het gedeelte dat achter je billen op de grond komt, daar wordt het andere lapje voor gebruikt. Deze wordt aan de lange lap vastgestikt. Hij komt op 38cm vanaf de rand, gemeten vanaf de kant waar de driehoekjes op de lange lap zitten en het lapje zelf moet 24cm uitsteken. (zie tekening) Let op dat je hem niet verkeerd om vastzet. De driehoekjes waar de stokjes achter gaan moeten aan dezelfde kant zitten.

Zo, het lastigste is gedaan. Nu nog de stokjes. Het is belangrijk dat de lengte van de stokjes goed is. Je kunt het beste eerst een ruw testpootje maken en kijken of het stoeltje lekker zit. Eventueel pas je de lengte aan. De uiteinden van het definitieve stokje moet je goed afronden en gladschuren omdat zij anders snel het doek beschadigen, vooral als je vaak op een steenachtige ondergrond zit.

Als het goed is ben je nu de trotse bezitter van een zelfgemaakt kruispootje. Als je het stikwerk nauwkeurig doet en aandacht geeft aan de gedeeltes waar veel krachten op komen kan je jaren met dit stoeltje de wereld over fietsen. Als je nog vragen hebt kan je natuurlijk altijd een PB-tje sturen.

Succes, Ronald